

УМАНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ПАВЛА ТИЧИНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА
КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД «ХАРКІВСЬКА ГУМАНІТАРНО- ПЕДАГОГІЧНА
АКАДЕМІЯ» ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ ЖИТОМИРСЬКИЙ
ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА КОМУНАЛЬНИЙ
ЗАКЛАД «УМАНСЬКИЙ ГУМАНІТАРНО- ПЕДАГОГІЧНИЙ ФАХОВИЙ
КОЛЕДЖ ІМ. Т. Г. ШЕВЧЕНКА ЧЕРКАСЬКОЇ
ОБЛАСНОЇ РАДИ»
УПРАВЛІННЯ ПРАЦІ ТА СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ НАСЕЛЕННЯ
УМАНСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ ФАКУЛЬТЕТ СОЦІАЛЬНОЇ ТА
ПСИХОЛОГІЧНОЇ ОСВІТИ КАФЕДРА СОЦІАЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ
ТА СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ
КАФЕДРА ПСИХОЛОГІЇ
КАФЕДРА ПЕДАГОГІКИ ТА ОСВІТНЬОГО МЕНЕДЖМЕНТУ
РАДА МОЛОДИХ НАУКОВЦІВ
НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО СТУДЕНТІВ ТА АСПІРАНТІВ

Матеріали II-ї Всеукраїнської студентської науково-практичної онлайн-
конференції

*«ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ ТА
ПСИХОЛОГІЇ В УМОВАХ ВІЙНИ»*

2 березня 2023 рік

Умань, 2023

Головний редактор:

Коляда Наталія Миколаївна - голова організаційного комітету доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

Редакційна колегія:

Кравченко Оксана Олексіївна - співголова організаційного комітету, доктор педагогічних наук, професор, декан факультету соціальної та психологічної освіти Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

Сафін Олександр Джамільович - доктор психологічних наук, професор, завідувач кафедри психології Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

Албул Ірина Володимирівна - кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

Бялик Оксана Василівна - доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри педагогіки та освітнього менеджменту Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

Діхтяренко Світлана Юріївна - кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри психології Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

Матрос Ольга Олександрівна - кандидат педагогічних наук, доцент кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи, заступник декана з наукової роботи факультету соціальної та психологічної освіти Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

Лисенко Анна Олегівна - голова Наукового товариства студентів та аспірантів факультету соціальної та психологічної освіти Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

Рекомендовано до друку вченою радою факультету соціальної та психологічної освіти (протокол № 10 від 23.03.2023 р.)

«Проблеми та перспективи соціальної роботи та психології в умовах війни»: матеріали II-ої Всеукраїнської студентської науково-практичної онлайн- конференції (Умань, 2 березня 2023 рік) / ред. кол.: Коляда Н.М., Кравченко О.О., Албул І.В., Матрос О.О., Лисенко А. О. - Умань: УДПУ, 2023. - 195 с.

До збірника увійшли матеріали Всеукраїнської студентської науково-практичної онлайн-конференції «Проблеми та перспективи соціальної роботи та психології в умовах війни», яка відбулася на базі факультету соціальної та психологічної освіти Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини 2 березня 2023 року.

© Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини, 2023

ЗМІСТ

Маснюк Д. Ю. ВИКОРИСТАННЯ БАТЬКІВСЬКОГО ПОТЕНЦІАЛУ У ПОДОЛАННІ НАСЛІДКІВ ТРАВМУВАННЯ ДИТИНИ	9
Папірна Е. І. СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ЗБЕРЕЖЕННЯ ПСИХІЧНОГО ЗДОРОВ'Я ОСОБИСТОСТІ.....	11
Полторацька О. С. СІОЦІОМЕТРИЯ ЯК ЕМПІРИКО-ТЕОРЕТИЧНА ОСНОВА ПСИХОДРАМИ.....	13
Гушевата М. М. ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ЕМОЦІЙНОЇ РЕГУЛЯЦІЇ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ.....	15
Харкава К. Д. ЕМОЦІЙНИЙ СЕРФІНГ ЯК ТЕХНІКА РЕГУЛЯЦІЇ ІНТЕНСИВНИХ ЕМОЦІЙ ..	17
Гльченко Л. В. ВПЛИВ ВІЙСЬКОВОГО КОНФЛІКТУ НА ПРОЯВИ НАСИЛЬСТВА В РОДИНІ.....	18
Скакун В. В. СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНИЙ ТРЕНІНГ: ІСТОРИКО-ТЕОРЕТИЧНИЙ АСПЕКТ.....	21
Бортовський І. О. СОЦІАЛЬНА РОБОТА З ОСОБАМИ, ЯКІ ПОСТРАЖДАЛИ ВІД БОЙОВИХ ДІЙ.	24
Ритченко В. П., Черниченко О. В. ВОЛОНТЕРСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ: ТЕОРЕТИЧНИЙ АСПЕКТ.....	27
Пападопулос А. К. СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНА РЕАБІЛІТАЦІЯ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ З ПОСТТРАВМАТИЧНИМ СТРЕСОВИМ РОЗЛАДОМ	30
Дубенко А. В. ПРОФІЛАКТИЧНІ ЗАХОДИ АЛКОГОЛІЗМУ В МОЛОДІЖНОМУ СЕРЕДОВИЩІ В УМОВАХ ВІЙНИ.....	34
Кондратюк І. С. МОЛОДІЖНЕ БЕЗРОБІТТЯ В УМОВАХ ВІЙНИ: ЗМІНИ ТА ДІЄВІ ЗАХОДИ...	36
Моргай Л. А., Туркач В. О. ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ПРАЦЕВЛАШТУВАННЯ ГРОМАДЯН.....	39

Моргай Л. А. ВИМОГИ ДО ЕТИЧНИХ ЯКОСТЕЙ СОЦІАЛЬНОГО ПРАЦІВНИКА НА ПІДПРИЄМСТВІ	42
Моргай Л. А., Олійник Н. М. СОЦІАЛЬНА РОБОТА ЯК НЕВІД'ЄМНА СКЛАДОВА СУЧАСНОГО СУСПІЛЬСТВА.....	45
Моргай Л. А., Ковальчук Я. А. ДІЯЛЬНІСТЬ ЗАКЛАДІВ СОЦІАЛЬНОЇ СФЕРИ ЩОДО РОБОТИ З ЛЮДЬМИ ПОХИЛОГО ВІКУ	48
Моргай Л. А., Колосюк А. Р. ОСОБЛИВОСТІ СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ ГРОМАДЯН В УМОВАХ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ	52
Моргай Л. А., Михайлова Л. І. ПРАВОВІ ЗАСАДИ ТУРИСТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ.....	54
Моргай Л. А., Дубіна Л. В. ІНТЕРНЕТ-КОМУНІКАЦІЇ У ПРОФЕСІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ СОЦІАЛЬНИХ ПРАЦІВНИКІВ	58
Колосінська Н. М. ГОЛОВНІ АСПЕКТИ ВОЛОНТЕРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ.....	61
Полехіна В. М., Бондар О. В. СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНА РОБОТА З ДЕВІАНТНИМИ ПРОЯВАМИ У ПОВЕДІНЦІ.....	63
Полехіна В. М., Шкарупа А. СОЦІАЛЬНА ПРОФІЛАКТИКА ДЕВІАНТНОЇ ПОВЕДІНКИ СЕРЕД ДІТЕЙ ТА ПІДЛІТКІВ.....	66
Полехіна В. М., Зосіменко А. СОЦІАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ОБСЛУГОВУВАННЯ ЛЮДЕЙ ПОХИЛОГО ВІКУ..	68
Гончар А. ІНІЦІАТИВИ СОЦІАЛЬНОГО ПРАЦІВНИКА ПРИ ВЗАЄМОДІЇ ЛЮДИНИ ІЗ НАВКОЛИШНІМ СЕРЕДОВИЩЕМ	71
Кобзун В. А. СОЦІАЛІЗАЦІЯ ДІТЕЙ З ІНВАЛІДНІСТЮ В УМОВАХ ЦЕНТРУ РЕАБІЛІТАЦІЇ.....	73
Фрей О. П. ЗАПОБІГАННЯ ТА ПРОТИДІЯ БУЛІНГУ У ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ В УМОВАХ ВІЙНИ.....	75

Сушинська О. В.

СОЦІАЛЬНА РОБОТА З БАГАТОДІТНИМИ СІМ'ЯМИ ПІД ЧАС ВІЙНИ	77
Зінченко М. А.	
ПСИХОЛОГІЧНІ РЕСУРСИ ОСОБИСТОСТІ В ПОДОЛАННІ СКЛАДНИХ ЖИТТЄВИХ СИТУАЦІЙ	80
Коваленко В. В.	
ПСИХОЛОГІЧНІ ХВИЛИНКИ ЯК ЗАСІБ ЕМОЦІЙНОЇ СТАБІЛІЗАЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ	83
Ковальчук Н. Н.	
РОЗВИТОК ПРОФЕСІЙНОГО БРЕНДУ ПСИХОЛОГІВ ПІД ЧАС ВІЙНИ	86
Баланюк М. С.	
ОСОБЛИВОСТІ ПРОЦЕСУ СОЦІАЛЬНОЇ АДАПТАЦІЇ ПЕРШОКУРСНИКІВ ДО НОВОГО ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА	88
Науменко М. В.	
ОСОБЛИВОСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ ЖИТТЄВОГО ШЛЯХУ СУЧАСНИХ ЧОЛОВІКІВ І ЖІНОК У ПЕРІОД РАННЬОЇ ДОРОСЛОСТІ	91
Леженко Л. П.	
ВПЛИВ ІНТЕРАКТИВНОГО НАВЧАННЯ НА ОСОБИСТІСТЬ МОЛОДШОГО ШКОЛЯРА	93
Войтко І. О.	
КОМУНІКАТИВНІ ВЛАСТИВОСТІ ОСОБИСТОСТІ ЯК ДЕТЕРМІНАНТИ ВНУТРІШНЬОГРУПОВИХ СТОСУНКІВ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ	96
Марченко М. М.	
ПРОФЕСІЙНА РЕФЛЕКСІЯ В КОНТЕКСТІ ОСОБИСТІСНОГО РОЗВИТКУ ТА САМОРОЗВИТКУ МАЙБУТНІХ ПСИХОЛОГІВ	98
Нікіруй З. В.	
ПРОФЕСІЙНО ВАЖЛИВІ ЯКОСТІ ЯК ЧИННИК ПРОФЕСІЙНОГО СТАНОВЛЕННЯ МАЙБУТНІХ ПСИХОЛОГІВ	102
Титоренко Т. О.	
ПРОСТІР АРТ-ТЕРАПІЇ ДЛЯ ЗЦІЛЕННЯ ДІТЕЙ В УМОВАХ РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ	104
Кучер Г. М.	
ІНТЕГРАЦІЯ ВНУТРІШНЬО ПЕРЕМІЩЕНИХ ОСІБ В УМАНСЬКУ МІСЬКУ ТЕРИТОРІАЛЬНУ ГРОМАДУ	107
Ачкасова В. Б.	
СІМ'Я ЯК СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНА ГРУПА	111

Тарасов Я. В. ОСОБЛИВОСТІ ТА ВАЖЛИВІСТЬ ВОЛОНТЕРСЬКОЇ РОБОТИ ПІД ЧАС ВІЙНИ..113	
Черненко Н. М. ПРАВОВІ ОСНОВИ ВОЛОНТЕРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УМОВАХ ВІЙНИ... 116	
Кравець Д. С. СОЦІАЛЬНА РОБОТА З ВНУТРІШНЬО-ПЕРЕМІЩЕНИМИ ОСОБАМИ..... 119	
Майстренко В. М. КОНФЛІКТИ МОЛОДОГО ПОДРУЖЖЯ: СУТНІСТЬ, ТИПИ, ПРИЧИНИ 121	
Рябініна М. А. ПСИХОЛОГІЧНА ПІДТРИМКА ПОСТРАЖДАЛИМ ПІД ЧАС ВІЙНИ..... 124	
Лебідь М. О. ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА ВНУТРІШНЬО ПЕРЕМІЩЕНИМ ДІТЯМ, ЇХНІМ БАТЬКАМ ТА СІМ'ЯМ З ДІТЬМИ..... 127	
Черноуцька Д. О. «ОСОБЛИВОСТІ ТА ВАЖЛИВІСТЬ ВОЛОНТЕРСЬКОЇ РОБОТИ В УМОВАХ ВІЙНИ».....131	
Поліщук А. О. СОЦІАЛЬНА ПІДТРИМКА ТИМЧАСОВО ПЕРЕМІЩЕНИХ ОСІБ ПІД ЧАС ЗБРОЙНОГО КОНФЛІКТУ В УКРАЇНІ 134	
Думанська В. О. СОЦІАЛЬНИЙ ЗАХИСТ ПОСТРАЖДАЛИХ ВІД ЗБРОЙНОГО КОНФЛІКТУ В УКРАЇНІ..... 137	
Казначесв М. В. МЕДІАГРАМОТНІСТЬ У СПРИЙНЯТТІ ЕКОЛОГІЧНИХ РИЗИКІВ В УМОВАХ ВІЙНИ 140	
Ковальчук Е. Б. ОСОБЛИВОСТІ СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ З ПІДТРИМКИ ПСИХОЛОГІЧНОГО ЗДОРОВ'Я ЖІНОК ТА ПОПЕРЕДЖЕННЯ ЖІНОЧОГО САМОГУБСТВА..... 143	
Віштал С. В. ПОКАРАННЯ ТА ЗАОХОЧЕННЯ ЯК МЕТОДИ РОЗВИТКУ МОТИВАЦІЇ УСПІХУ У МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ.....146	
Чопова А. В. СОЦІАЛЬНА РОБОТА З ВНУТРІШНЬО ПЕРЕМІЩЕНИМИ ОСОБАМИ..... 148	
Рассказова О. І.	

ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ СОЦІАЛЬНИХ ПРАЦІВНИКІВ ДО ВПРОВАДЖЕННЯ СОЦІАЛЬНО-ЕМОЦІЙНОГО ТА ЕТИЧНОГО НАВЧАННЯ В УМОВАХ ВІЙНИ І ПОВОЄННОЇ ВІДБУДОВИ В УКРАЇНІ	152
Євич С. В.	
ОСОБЛИВОСТІ ЕМОЦІЙНОЇ ПРИХИЛЬНОСТІ ДО БАТЬКІВ ТРИВОЖНИХ ДІТЕЙ.....	155
Вовкотруб О. О.	
ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗАСАДИ НАДАННЯ СОЦІАЛЬНИХ ПОСЛУГ ЛЮДЯМ ПОХИЛОГО ВІКУ	157
Кабанюк О. С.	
ВПЛИВ ТРАДИЦІЙНИХ ЗАСОБІВ МАСОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ НА СОЦІАЛІЗАЦІЮ ОСОБИСТОСТІ	159
Назаренко Т. Ю.	
СУТНІСТЬ СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ В УКРАЇНІ.....	161
Матрос О. О., Ткачук Т. О.	
СОЦІАЛЬНА АДАПТАЦІЯ ВНУТРІШНЬО-ПЕРЕМІЩЕНИХ ОСІБ	163
Матрос О. О., Ткачук Ю. О.	
ОСОБЛИВОСТІ ВОЛОНТЕРСЬКОЇ РОБОТИ В УМОВАХ ВІЙНИ	167
Матрос О. О., Шуляк Т. С.	
СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ДІТЕЙ В УМОВАХ ВІЙНИ	169
Кизима Н. Е.	
СТАНОВЛЕННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ РЕФЛЕКСІЇ МАЙБУТНІХ ПСИХОЛОГІВ В ПЕРІОД ПСИХОКОРЕКЦІЇ ПОСТРАЖДАЛИХ У ВІЙНІ	172
Величко Т. В.	
ОСОБЛИВОСТІ РОБОТИ ПСИХОЛОГА ЩОДО ПСИХОКОРЕКЦІЇ ОСОБИСТІСНОЇ ГІДНОСТІ СТАРШОКЛАСНИКІВ	175
Григоренко В. Л.	
АКТУАЛЬНІ НАПРЯМИ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ В УМОВАХ ВІЙНИ І ПОВОЄННОЇ ВІДБУДОВИ УКРАЇНИ.....	176
Зайченко Л. Л.	
ОСОБЛИВОСТІ СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ З МОЛОДДЮ В ПЕРІОД ВІЙНИ	180
Угодіна А.	
РОЛЬ ТА ОСОБЛИВОСТІ ВОЛОНТЕРСЬКОЇ РОБОТИ В УМОВАХ ВІЙНИ	182
Жученко А. О.	

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ПІДТРИМКИ ДІТЕЙ ШКІЛЬНОГО ВІКУ У ЗОНАХ З ПІДВИЩЕНОЮ НЕБЕЗПЕКОЮ В УМОВАХ ВІЙНИ В УКРАЇНІ.....	185
Лівандовська І. А. Філіпов В. В.	
ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД УКРАЇНИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	187
Юхта Д. А.	
СОЦІАЛЬНА АДАПТАЦІЯ ВНУТРІШНЬО ПЕРЕМІЩЕНИХ СІМЕЙ З ДІТЬМИ	191

*Науковий керівник: Моргай Лілія Анатоліївна
доктор філософії, доцент кафедри соціальної педагогіки
та соціальної роботи*

*Здобувач: Олійник Наталія Миколаївна
Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини*

СОЦІАЛЬНА РОБОТА ЯК НЕВІД'ЄМНА СКЛАДОВА СУЧАСНОГО СУСПІЛЬСТВА

В наш час дуже важко уявити суспільство в якому не існувало би соціальної допомоги як професійної діяльності, академічної дисципліни чи науки. Оскільки завжди будуть існувати об'єкти та суб'єкти соціальної допомоги. Взявши це до уваги, слід зазначити, що виникає необхідність у рівні розвитку освіченості та професіоналізму посередників між цими двома основними складовими соціальної роботи, а саме соціальних працівників. Слід звернути увагу на те, що нічого сталого та ідеального не існує. Так само суспільство має свої слабкі сторони, які можуть прогресувати та руйнувати цей організм. Однією складовою цього організму в даному випадку виступає слабкі, незахищені верстви населення такі, як: бідні, хворі, сироти, вдови, недієздатні тощо. Соціальна робота – це особливий вид діяльності, спрямованої на вирішення соціальних проблем окремих особистостей і груп, на створення умов, що сприяють відновленню або поліпшенню здатності людей до соціального функціонування [2].

Соціальна робота являється достатньо молодого академічною дисципліною, вона відіграє важливу роль в суспільстві. Ця роль полягає в

орієнтації на допомогу у вирішенні, розв'язанні та розвитку техніки подолання труднощів. Соціальна робота зорієнтована на гуманне, альтруїстичне ставлення однієї особистості до іншої, виключає будь-які прояви егоїзму та задоволення власних потреб. Соціальна робота являється унікальним видом практичної діяльності, оскільки вона покликана не тільки допомога нужденним, а виховувати у них здатність до самопомоги. Таким чином, соціальна робота, передбачає як надання підтримки, соціальний захист людей, так і певний контролюючий вплив на них, налагодження складних суб'єктно-об'єктних стосунків, але у яких домінує опора на творчі сили і здібності індивіду [1].

Слід зазначити, що важливим завданням соціальної роботи є не розведення дискусій чи абстрактних пошуків, а вивчення реальних соціальних проблем, практичного досвіду, проведення аналізу ситуацій, формування нових засобів подолання проблем тощо. Чим далі розвивається суспільство, тим скоріше соціальна робота стає дієвим інструментом, а також містить в собі потенціал для покращення життя суспільства в сучасних непростих умовах. Інакше кажучи, предметом соціальної роботи як науки є соціальні відносини, що виникають у процесі взаємодії людей, спільнот, організація соціальних інститутів щодо подолання труднощів і надання соціальної допомоги особистості. З цього логічно випливає розуміння соціальної роботи як науки про закономірності та принципи функціонування й розвитку конкретних соціальних процесів, явищ, відносин, їх динаміку під цілеспрямованим впливом організаційних, психолого-педагогічних та управлінських чинників у захисті громадянських прав і свобод особи в суспільстві. В свою чергу, вирішувати подібні проблеми під силу соціальному працівнику, який виступає в ролі посередника між об'єктами та суб'єктами соціальної допомоги. За допомогою соціальної роботи, можливо поліпшити рівень життя населення, змінити умови праці тощо [2, с. 13-14].

Варто взяти до уваги, що соціальний робітник покликаний врегулювати: адміністративні, правові, економічні відносини, які можуть

вирішити нагальні питання, які забезпечать гідну соціальну допомогу нужденним. Відповідно руками соціального робітника держава частково надає задовільний рівень життя населенню. Таким чином, в основі соціальної допомоги є індивід або група людей, які потребують втручання та підтримки зі сторони соціального працівника.

Соціальна робота виступає головним засобом за допомогою якого можуть вирішитися соціальні проблеми. Зазначені думки вчених підтверджують, що найвищим сенсом життя може бути тільки альтруїстичний тип, який якнайкраще узгоджується з покликанням соціальних працівників. Соціальна допомога спираючись на принципи гуманізму, покликана до вдосконалення соціальних відносин, де найвищою цінністю в суспільстві є людина, її благо. Якщо діяльність соціального працівника – допомога іншим, то від того, яке місце відводиться іншим людям і яке до них ставлення, проблема сенсу життя самого працівника набуває особливого соціального значення. Адже сенс життя людини – це не просто ідеал чи сукупність ідей, а орієнтація на певний спосіб дій [3].

Базуючись на основних принципах соціальної роботи, слід зазначити, що сфера її діяльності значно ширша ніж ми уявляємо. Окрім нагальних проблем які стоять перед сучасним суспільством, соціальна робота намагається прогнозувати та передбачити соціальні проблеми в майбутньому. Поряд з цим соціальні працівники намагаються зробити все можливе для того, щоб змінити світосприйняття та поведінку індивідів на краще. Сфера діяльності соціального працівника відповідно дуже широка від буденних особистісних проблем до правових та адміністративних. Якщо метою соціального працівника і надалі буде залишатися широке коло проблем, які ставить перед ним суспільство, вони будуть набагато ефективніше вирішуватися, оскільки будуть залучені більші ресурси.

Не варто залишати поза увагою й те, що кількість проблем які вирішує соціальна робота безліч. Серед них можна виділити наступні течії: вирішення особистісних проблем на буденному рівні; вирішення проблем економічних,

так, наприклад, надання матеріальної допомоги нужденним або надання робочих місць; вирішення соціальних проблем: це можуть бути комунікативні проблеми, робота з освітніми закладами; вирішення проблем у сфері медицини: допомога інвалідам, каліка, психічно нестабільним верствам населення; допомога в правовій сфері, вирішення проблем дотримання прав і свобод громадян тощо. Так на прикладі України, в якій кризові явища українського суспільства торкнулися, безумовно, і молоді. Для того щоб допомогти юнакам і дівчатам вижити у складних соціально-економічних умовах, уряд України з моменту її проголошення незалежною державою провадить певні заходи, затверджує програми, створює відповідні структури для підтримки та допомоги молоді. Задля втілення у життя державної політики у цьому напрямку було створено Міністерство у справах сім'ї та молоді, перетворене 2000 року в Державний комітет [3, с. 113].

Отже, соціальна робота як невід'ємна складова сучасного суспільства дає змогу людям боротися з проблемами звернувши увагу на свої внутрішні здібності, щоб зайняти краще місце в житті. Унікальність соціальної роботи полягає в тому, що вирішуючи одну проблему вона автоматично може задіяти та розпочати вирішення суміжних та похідних проблем вдосконалюючи та змінюючи індивідів, суспільство та життя кожної окремої людини на краще.

Список використаної літератури:

1. Андрущенко В.П., Бех В.П., Козубовська І.В., Лукашевич М.П. Соціальна робота: Короткий енциклопедичний словник. К.: ДЦССМ, 2002. 536 с.
2. Лукашевич А.П., Мигович І.І., Пінчук І.М. Соціальна робота в Україні: теоретико-методичні засади. К.: МАУП, 2001. 126 с.
3. Фурман А., Підгурська М. Історія соціальної роботи. Навч. посібник. Тернопіль: ТНЕУ, 2014. 174 с.